

СТАНОВИЩЕ

от проф. Димитър Танев Кайков, дн

за трудове на доц. Галина Димитрова Домусчиева-Роглева, д-р,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„професор” в професионално направление 7.6. Спорт. Специалност
„Спорт“ (Спортна психология)

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по специалността „Спортна психология” за нуждите на катедра „Психология, педагогика и социология” към НСА „В. Левски”, обявен в Държавен вестник, бр. 34, стр. 58-59 от 11.04.2023 г. участва един кандидат доц. Галина Домусчиева-Роглева, д-р.

Доц. Галина Домусчиева-Роглева, д-р, през 1992 г. завършва висше образование в СУ „Св. Климент Охридски” със специалност „Психология”. През 1995 г. спечелва конкурс за асистент по „Спортна психология” в НСА „Васил Левски” и последователно заема академичните длъжности „старши асистент” и „главен асистент”. През 2008 г. придобива образователната и научна степен „доктор”, а през 2010 г. е избрана за доцент по „Спортна психология” в НСА „Васил Левски”.

В конкурса за професор доц. Г. Домусчиева-Роглева участва с 38 научни труда, от които една монография, един учебник и 36 статии.

Представените научни трудове могат да се класират в четири тематични направления: 1. Мотивацията при спортната дейност; 2. Справяне със стреса и тревожността при спортисти; 3. Психологически особености на дейността в условията на екстремални ситуации; 4. Общуване в спорта.

По първото тематично направление „Мотивацията при спортната дейност” са публикувани 16 труда, от които една монография и 15 статии. Те представляват 42% от всички оценявани трудове.

Монографията „Мотивационни измерения на заниманията със спорт” е оформена в обем от 239 страници, седем глави и библиографска справка от 378 литературни източника, от които 71 на кирилица и 307 на латиници. В първа и втора глава в логическа последователност задълбочено са разгледани подходите и моделите за разбирането на мотивацията в спорта и е проведено емпирично изследване на мотивите за занимания със спорт. В трета и четвърта глава е разработена теорията и е проведено изследване на целевата ориентация към високи постижения и мотивационния климат.

В пета глава е анализирана мотивацията и самоопределението в спорта. Проведени са изследвания и са разкрити значими закономерности, свързани с мотивацията. В шеста глава се разкрива взаимовръзката на перфекционизма и мотивацията. Седма глава включва анализ на удовлетвореността от занимание със спорт и управлението на мотивацията.

В публикуваните научни статии е изследвана мотивацията на състезатели при различни спортове (8.4,8.8,8.16,8.20,8.23). Посочени са различия в мотивите за занимание със спорт и личностната тревожност при студенти от НСА „Васил Левски“ (8.2). Разкрити са взаимовръзките между възприетия мотивационен климат и целевата ориентация при състезатели по борба (8.14). Разгледани са особеностите на самоконтрола, Аз-ефективността и мотивацията при състезатели по самбо (8.17). Определени са взаимовръзките между мотивационното самоопределение и перфекционизма при спортисти (8.12). Анализирани са проявите на лидерския стил и мотивационния климат при състезатели, практикуващи отборни спортове (8.30). Установено е влиянието на мотивацията върху удовлетвореността от спортна дейност на състезатели по самбо (7.6) и влиянието на мотивационния климат върху състезателната тревожност при баскетболисти (8.1). Изследван е възприетият мотивационен климат и удовлетвореността от спортна дейност на състезатели по джудо (8.27). Установени са възприетия мотивационен климат, целевата ориентация, водещите мотиви и взаимовръзките между тях при юноши и девойки фехтовачи (8.28).

По второто тематично направление „Справяне със стреса и тревожността при спортисти“ са представени 8 научни статии. Изследвани са стратегиите за справяне със стрес при състезатели по джудо (8.7) и са идентифицирани основните детерминанти на предпочитаните стратегии за справяне със стрес при състезатели с различни постижения (8.6). Разкрита е взаимозависимостта между нивото на стрес и предсъстезателната тревожност на състезатели по самбо (8.18) и влиянието на възпретия стрес и личностната тревожност върху нивото на предстартовата тревожност при състезатели по борба (8.15). Установена е динамиката на предсъстезателната тревожност на състезатели по бокс (8.3) и влиянието на типологическите особености върху проявите на предсъстезателната тревожност при състезатели по спортна стрелба (8.11). Определени са взаимовръзките между проявите на Аз-ефективността и предсъстезателната тревожност при състезатели по самбо (8.10). Разкрито е въздействието на самоконтрола върху тревожността и възприетия стрес по време на курс по туризъм, планинарство и ориентиране (7.2).

По третото тематично направление „Психологически особености на дейността в условията на екстремални ситуации“ са публикувани 8 статии. Изследвани са значими психически характеристики на участници в три вида екстремални ситуации с различна степен на опасност и трудност – антарктически експедиции, военна мисия в Афганистан и пандемията COVID-19. За пръв път по време на XXIII Българска антарктическа експедиция е проведено изследване на личностните детерминанти на Аз-ефективността (8.19) на участниците и търсенето на усещанията и мотивацията им за участие в експедиции (8.21). Проведени са изследвания на стратегиите за справяне със стрес и динамиката на тревожността и възприетия стрес при участниците в XXV Българска антарктическа експедиция (7.1,8.22). Проучено е търсенето на усещане и стратегиите за справяне със стрес на участниците във военна мисия в Афганистан и антарктически експедиции (8.25). Друг особен вид екстремална ситуация е пандемията COVID-19, която се е отразила отрицателно върху педагогическата дейност на преподавателите (7.3). Проучено е психологическото влияние на COVID-19 върху университетските преподаватели в областта на спортното образование (7.4). Изследвани са стреса и психичното благополучие на университетски преподаватели по време на пандемията (8.29). Разкрити са значими разлики в зависимост от възрастта, пола и професионалния опит.

По четвъртото тематично направление „Общуване в спорта“ са представени един учебник и една научна статия.

Учебникът „Общуване и взаимодействие в спорта“ е оформен в обем от 106 страници, четири части, библиографска справка от 52 литературни източника, от които 10 на кирилица и 42 на латиница. Посочена е и допълнителна литература от 14 източника на кирилица. В първата част на учебника са разгледани същността и структурата на общуването, а във втората част задълбочено е анализирано общуването в областта на спорта. Спортният отбор като социална група подробно е разработен в третата част, където е анализирана ролята на лидера и сплотеността на отбора за успешната спортна дейност. Един от значимите проблеми в спортната борба са конфликтите, които много изчерпателно са разгледани в четвъртата част. В края на всяка част на учебника са поставени и конкретни въпроси.

В научната статия са изследвани личностните детерминанти на стилове, които най-често се използват за разрешаване на конфликти между

спортисти (7.5). Публикувана е статия за проверка на валидността на въпросник за физическа самооценка (8.24).

Оценяваните научни трудове заслужават висока оценка. Те имат определени научни приноси за теорията и практиката. Върху основата на задълбочен анализ и обобщение на богат литературен материал и проведени комплексни изследвания доц. Г. Домусчиева-Роглева обогатява теорията и разработва надеждни методи за управление на мотивацията, справянето със стреса, тревожността и общуването в спорта. С проведените психологически изследвания с участници в антарктически експедиции и военни мисии са създадени възможности за подобряване на подбора и регулацията на дейността при екстремални ситуации с висока степен на опасност и трудност. Установено е влиянето на COVID-19 върху ефективността на обучението. Представени са 41 цитирания на научни трудове на доц. Галина Домусчиева-Роглева, което е доказателство за тяхната значимост.

Доц. Г. Домусчиева-Роглева притежава висока професионална подготовка и отговаря напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“. Тя е авторитетен преподавател по спортна психология. Участвала е общо в 8 научни и образователни проекта, 4 от които международни и 3 национални. Ръководила е един национален проект. Била е научен ръководител на четирима докторанти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на високите оценки на научните трудове и на професионалните качества на доц. Галина Димитрова Домусчиева-Роглева, д-р, като преподавател и ръководител на научно-приложна дейност, предлагам на уважаемото научно жури да ѝ присъди академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и Спорт, професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Спортна психология“, за нуждите на катедра „Психология, педагогика и социология“ към НСА „В.Левски“.

30.07.2023 г.

Изготвил становището:.....

гр. София

/проф. Д. Кайков/

STATEMENT

by Professor Dimitar Tanev Kaykov, DSc.

on the research works presented by Associate Professor Galina Dimitrova Domuschieva – Rogleva, Ph.D. for her participation in the competition for the academic position "Professor" in professional field 7.6. Sport. Specialty "Sport" (Sports Psychology)

One candidate – Associate Professor Galina Dimitrova Domuschieva-Rogleva, Ph.D., participates in the competition for the academic position “Professor” in the special subject “Sports Psychology” for the needs of the Department of “Psychology, Pedagogy and Sociology” of the NSA “V. Levski”, announced and published in the State Gazette, issue 34, pp. 58-59, dated 11 April 2023.

Associate Professor Galina Domuschieva-Rogleva, Ph.D. graduates from St. Climent Ohridski Sofia University in 1992 specializing in “Psychology”. In 1995 she wins a competition for “Assistant Professor” in “Sports Psychology” at the NSA “V. Levski”, later taking successively the academic positions of Senior Assistant Professor and Chief Assistant Professor. In 2008 she acquires the educational and scientific academic degree “Doctor”, and in 2010 she is elected as Associate Professor in “Sports Psychology” at the NSA “V. Levski”.

Associate Professor Galina Domuschieva-Rogleva, Ph.D. participates in the competition for the academic position “Professor” with 38 scientific research works, including one monograph, one textbook and 36 articles.

The presented research works can be classified into four thematic areas: 1. Motivation in sports activity; 2. Coping with stress and anxiety in athletes; 3. Psychological characteristics of sports activity in extreme situations; 4. Communication in sport.

In the first thematic area, “Motivation in sports activity” there are 16 published works, including one monograph and 15 articles. They represent 42% of all assessed research works.

The monograph “Motivational Dimensions of Sports Activities” contains 239 pages, seven chapters and a list of references including 378 literary sources, 71 in Cyrillic and 307 in Latin. The first and second chapter present a detailed logical analysis of the approaches and models for understanding motivation in sport and an empirical study is conducted on the motives for practicing sports. In

the third and fourth chapters, the theory on goal orientation towards high achievements and motivation climate is developed, and a research is conducted. The fifth chapter analyzes motivation and self-determination in sport. Research work is conducted and important regularities connected with motivation are revealed. Chapter six presents the interrelation of perfectionism and motivation. Chapter seven includes an analysis on the satisfaction of practicing sports and motivation management.

The published scientific articles are devoted on the motivation of athletes practicing different sports (8.4,8.8,8.16,8.20,8.23). Differences are identified in the motives for practicing sports and in the personal anxiety with students from the NSA “V. Levski” (8.2). The interrelations between the accepted motivation climate and the goal orientation in wrestlers are revealed (8.14). The specific characteristics of self-control, self-efficacy and motivation of sambo competitors are studied (8.17). The interconnections between motivational self-determination and perfectionism in athletes are determined (8.12). The manifestations of the leadership style and the motivation climate in athletes practicing team sports are analyzed (8.30). The influence of motivation on the satisfaction with sport activity of sambo competitors is established (7.6), as well as, the influence of the motivation climate on competitive anxiety in basketball players (8.1). The accepted motivation climate and the satisfaction with sports activity of judo competitors are studied (8.27). The accepted motivation climate, the goal orientation, the leading motives and their interrelation in junior men and women fencers are established (8.28).

In the second thematic area, “Coping with stress and anxiety in athletes” 8 scientific articles are presented. The strategies for coping with stress in judo competitors are studied (8.7) and the main determinants of the preferred strategies for coping with stress in athletes with different achievements are identified (8.6). The interdependence between the stress level and the pre-competition anxiety in sambo competitors is revealed (8.18), as well as, the influence of accepted stress and personal anxiety on the level of pre-competition anxiety in wrestling competitors (8.15). The dynamics of pre-competition anxiety in boxing competitors is established (8.3), and the influence of typological peculiarities on the demonstration of pre-competition anxiety in sport shooting competitors (8.11). The interrelations between the demonstrations of self-efficacy and pre-competition anxiety in sambo competitors are determined (8.10). The influence of self-control on anxiety and accepted stress is revealed during a course in tourism, mountaineering and orienteering (7.2).

In the third thematic area, “Psychological characteristics of sports activity in extreme situations” there are 8 articles published.

Important mental characteristics of the participants in three types of extreme situations with varying degrees of danger and difficulty are studied – Antarctic expeditions, military mission in Afghanistan and the COVID-19 Pandemic. For the first time, during the XXIII Bulgarian Antarctic Expedition, research on the personal determinants of participants' self-efficacy (8.19) and of their search for sensation and motivation for participation in the expeditions (8.21) is conducted. Studies are organized on the strategies for coping with stress, and on the dynamics of anxiety and accepted stress with participants in the XXV Bulgarian Antarctic Expedition (7.1,8.22). The search for sensation and the strategies for coping with stress of participants in a military mission in Afghanistan and in Antarctic Expeditions (8.25) is also studied. Another specific type of extreme situation is the Pandemic COVID-19, which has had a negative impact on the pedagogical activity of teachers (7.3). The psychological influence of the COVID-19 Pandemic on university lecturers in the field of sports education (7.4) is analyzed. The effect of stress and the mental well-being of university lecturers during the Pandemic (8.29) are studied. Significant differences in terms of age, sex and professional experience are revealed.

In the fourth thematic area “Communication in sport” there is one textbook and one scientific article.

The textbook entitled “Communication and interaction in sports” has a volume of 106 pages, four parts, a literary reference of 52 sources, 10 of which in Cyrillic and 42 in Latin. Additional literature on the topic of 14 sources in Cyrillic is also presented. In the first part of the textbook the essence and structure of communication are examined, and the second part presents a detailed analysis of communication in the field of sports. The sports team as a social group is discussed in details in the third part where the role of the leader and the team's cohesion for successful sports activity is analyzed. One of the significant problems in sports wrestling are conflicts, which are very comprehensively discussed in the fourth part of the book. At the end of each part of the textbook there are also questions to it.

The scientific article examines the personal determinants of styles that are most often used to resolve conflicts between athletes (7.5). An article is published on testing the validity of a questionnaire for physical self-testing (8.24).

The presented research works deserve high evaluation. They have definite scientific contributions to theory and practice. Grounded on an in-depth analysis and summary of rich literary sources and on the conducted complex

research work, Associate Professor G. Domuschieva- Rogleva has enriched the scientific theory and has created reliable methods in the management of motivation, coping with stress and anxiety, and improving communication in sport. The conducted mental research work with participants in arctic expeditions and military missions has provided opportunities for improving the selection and regulation of activities in extreme situations with a high degree of danger and difficulty. The impact of COVID-19 on the effectiveness of education is established. 41 citations of research works by Associate Professor Galina Domuschieva-Rogleva are presented, which is a proof of their importance.

Associate Professor G. Domuschieva-Rogleva has high professional qualification and completely meets the requirements for the academic position of “Professor”. She is a prominent lecturer in sports psychology. She has participated in 8 scientific and educational projects, 4 of which are international and 3 are national. She has been in charge of one national project. She has been the academic supervisor of four doctoral students.

CONCLUSION

On the basis of the high evaluation of the scientific works and the professional qualities of Associate Professor Galina Dimitrova Domuschieva-Rogleva, Ph.D. as an academic lecturer and as a leader of scientific and applied research activities, I propose to the respected Scientific Board to award her the academic position “Professor” in higher education area 7. Healthcare and Sport, professional field 7.6. Sport, Specialty “Sports Psychology”, for the needs of the Department of “Psychology, Pedagogy and Sociology” at the NSA “V. Levski”, Sofia.

30 July 2023

Member of the Scientific Board:.....

Sofia

/Professor. D. Kaykov, DSc. /